

การสร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

ก. การวางแผนในการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

1. ศึกษาคนควาเพื่อสร้างแบบสอบถามจาก หนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะงานและหน้าที่ของครูที่ดี โดยเฉพาะครูประถมศึกษา นอกจากนี้ยังได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และผู้มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกหลายท่าน

2. จัดข้อมูลที่ไดจากการศึกษาคนควาเป็นหมวดหมู่ และเขียนเป็นรายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษาที่กำหนดไว้ชั่วคราว โดยแบ่งออกเป็น 4 หมวด ดังนี้ หมวด ก. ความรู้ของครู (ความรู้วิชาสามัญและความรู้วิชาครู) หมวด ข. ทักษะในการสอนของครู หมวด ค. ทัศนคติของครู หมวด ง. หน้าที่และงานของครู

ข. การสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับชั่วคราว

1. ลักษณะแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นดังนี้

1.1 แบบสอบถามนักเรียนเป็นแบบมีคำตอบให้เลือก 2 คำตอบ และให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว เช่น พอใจ ไม่พอใจ, ชอบ ไม่ชอบ, ควร ไม่ควร เป็นต้น

1.2 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เป็นแบบมีคำตอบให้เลือก 2 คำตอบ และให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว โดยมีปลายเปิดให้แสดงเหตุผลหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมด้วย เช่น พอใจ ไม่พอใจ เพราะ....., เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย เพราะ.... เป็นต้น

2. เนื้อหาของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สร้างเนื้อหาเป็น
ขั้นตอนตามลำดับดังนี้

2.1 สร้างจุดมุ่งหมายเฉพาะของแบบสอบถามแต่ละข้อ โดยอาศัย
รายการขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษาซึ่งกำหนดไว้ชั่วคราว

2.2 สร้างแบบสอบถามนักเรียนและแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองทั้ง 4
หมวด จำนวน 164 ข้อ โดยแยกเป็นแบบสอบถามนักเรียน 112 ข้อ และแบบสัมภาษณ์
ผู้ปกครอง 52 ข้อ โดยใช้จุดมุ่งหมายเฉพาะในข้อ 2.1 เป็นแนวทาง

ค. การสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

1. การนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ ผู้วิจัยได้นำ
แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น จำนวน 164 ข้อ ทดลองใช้กับตัวอย่าง
ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-7 โรงเรียนสุเหร่าบ้านคอน เขตพระโขนง
จำนวน 30 คน และผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร 10 คน

2. การปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม
และแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ได้ผ่านการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอย่างละเอียดจากหัวหน้า
โครงการวิจัยคือ ศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล และที่ประชุมซึ่งประกอบด้วยคณะ
อาจารย์ผู้วิจัย โครงการนี้ของแผนกวิชาประถมศึกษา และนิสิตปริญญาโท แผนกวิชา
ประถมศึกษาศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 15 คน

เมื่อแก้ไขแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงได้แบบสอบถาม
และแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ รวมทั้งสิ้น 140 ข้อ แยกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 แบบสอบถามนักเรียนจำนวน 100 ข้อ แบ่งเป็น 4 หมวด

ดังนี้

หมวด ก. ความรู้ของครู (ความรู้วิชาสามัญและความรู้วิชาครู)	25 ข้อ
หมวด ข. ทักษะในการสอนของครู	25 ข้อ
หมวด ค. ทัศนคติของครู	28 ข้อ
หมวด ง. หน้าที่และงานของครู	22 ข้อ

2.2	แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองจำนวน 40 ข้อ แบ่งเป็น 4 หมวด ดังนี้	
	หมวด ก. ความรู้ของครู (ความรู้วิชาสามัญและความรู้วิชาครู)	10 ข้อ
	หมวด ข. ทักษะในการสอนของครู	9 ข้อ
	หมวด ค. ทศนคติของครู	11 ข้อ
	หมวด ง. หน้าที่และงานของครู	10 ข้อ
	(รายละเอียดคุณภาพคนวก)	

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- ก. นักเรียนประถมศึกษา
- ข. ผู้ปกครอง

ตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนประถมศึกษา คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาเล่าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากอำเภอเมือง ลับแล ตรอน และท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ รวม 28 โรงเรียน จำนวน 1,000 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling)

(รายละเอียดคุณภาพคนวก)

จำนวนนักเรียนประถมศึกษา ได้แยกรายละเอียดไว้ในตารางที่ 1-2
ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนประถมศึกษาแยกตามเพศและระดับชั้น

ชั้น	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษาปีที่ 4	125	125	250
ประถมศึกษาปีที่ 5	125	125	250
ประถมศึกษาปีที่ 6	125	125	250
ประถมศึกษาปีที่ 7	125	125	250
รวมทั้งสิ้น	500	500	1,000

ตารางที่ 2 จำนวนนักเรียนประถมศึกษาแยกตามเพศและอายุ

อายุ/ปี	ชาย	หญิง	รวม
8	3	-	3
9	17	30	47
10	97	92	189
11	100	119	219
12	152	136	288
13	86	107	193
14	38	15	53
15	7	1	8
รวมทั้งสิ้น	500	500	1,000

หมายเหตุ

อายุต่ำสุด 8 ปี

อายุสูงสุด 15 ปี

อายุเฉลี่ย 11.57 ปี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้ปกครอง คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาทุกอาชีพ ในอำเภอเมือง และ อำเภอดับแล จำนวน 100 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling)

จำนวนผู้ปกครองได้แยกรายละเอียดไว้ในตารางที่ 3-4

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ปกครองแยกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน
รับราชการ	42
ค้าขาย	20
เกษตรกร	20
ลูกจ้าง, รับจ้าง	10
ธนาคาร	3
อื่น ๆ	5
รวมทั้งสิ้น	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนผู้ปกครองแยกตามเพศและกลุ่มอายุ

อายุ/ปี	ชาย	หญิง	รวม
66-70	2	0	2
61-65	3	2	5
56-60	3	1	4
51-55	3	3	6
46-50	8	3	11
41-45	9	7	16
36-40	13	11	24
31-35	7	7	14
26-30	2	14	16
21-25	0	2	2
รวม	50	50	100

อายุต่ำสุด 21 ปี

อายุสูงสุด 66 ปี

อายุเฉลี่ย 41.05 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุ 10.47

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ปกครองในจังหวัดอุดรธานีด้วยตนเอง ตั้งแต่วันที่ 20 พฤศจิกายน 2518 ถึงวันที่ 30 มกราคม 2519 โดยดำเนินการดังนี้

1. การสอบถามนักเรียน ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากครูในโรงเรียนที่ไปสอบถามจัดห้องสำหรับนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อผู้วิจัยจะได้ชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ รวมทั้งวิธีทำ โดยผู้วิจัยรอกเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนครบตามความต้องการคือ 1,000 ฉบับ

2. การสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ผู้วิจัยใช้วิธีการดังนี้

2.1 สัมภาษณ์แล้วกรอกข้อความลงในแบบสัมภาษณ์ในกรณีที่ผู้ตอบมีระดับความรู้ต่ำ

2.2 มอบแบบสัมภาษณ์ให้แล้วนัดวันไปรับคืน (ประมาณ 1 สัปดาห์) ในกรณีที่ผู้ตอบมีความรู้พอที่จะกรอกข้อความเองได้

ผู้วิจัยได้รับแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์คืนครบตามจำนวนที่ต้องการคือ 100 ฉบับ

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานมีวิธีดำเนินการต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ความคิดเห็นของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 ประเภท โดยคำนวณการร้อยละของคำตอบเป็นรายข้อ

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง เป็นรายข้อ โดยการนับความถี่ (Frequency) ของคำตอบที่ตรงกับจุดมุ่งหมายเฉพาะ

แล้วทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-square) แบบ 2 x 2 ตารางการันจร¹ (2x2 Fold Contingency tables)

A	B	A+B
C	D	C+D
A+C	B+D	N

$$\chi^2 = \frac{N (AD - BC)^2}{(A+B)(C+D)(A+C)(B+D)}$$

$$\chi^2 = \text{ไคสแควร์}$$

N = จำนวนคำตอบทั้งหมด

A = ความถี่ของนักเรียนชายที่ตอบตรงจุดมุ่งหมายเฉพาะ

B = ความถี่ของนักเรียนหญิงที่ตอบตรงจุดมุ่งหมายเฉพาะ

C = ความถี่ของนักเรียนชายที่ตอบไม่ตรงจุดมุ่งหมายเฉพาะ

D = ความถี่ของนักเรียนหญิงที่ตอบไม่ตรงจุดมุ่งหมายเฉพาะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2513), หน้า 126.